

Erik Brecelj o zdravstvu

Rada bi zapisala, da je kirurg Erik Brecelj šarmanten, duhovit, tudi zabaven, široko razgledan, srčen, pošten in iskrev sogovornik, a je ta hip pomembneje, da si (skoraj) brez dlake na jeziku še vedno upa spregovoriti jasno in glasno o prepovedanih temah, nepravilnostih zdravstva in vsakdanjika – kljub posledicam, ki ga doletijo. Zakaj? »Ko sem začel opozarjati, sem bil tako naivno neumen, da se sam sebi smejim: ko sem govoril o operacijskih mizah, sem mislil, da hočemo delati dobro, potem pa sem ugotovil, da bodo vsi okoli mene zaslužili, le jaz ne razumem, za kaj gre. V tem sistemu lahko funkcioniram samo tako, da vem več, kot drugi mislijo, da vem – in se s tem rešujem!«

Na Onkološkem inštitutu imate menda previsoke plače. Ali to drži?

To ni res: predvsem pri medicinskih sestrah so izračunali, da so po plačni reformi imele rahlo višjo plačo, ki je po moje sicer upravičena, nekateri pa si zaslužijo še višjo – a tu je šlo za relativno majhno vsoto. V primerjavi s tem, da so štirinajst milijonov evrov javnih naročil speljali nezakonito, je nekaj več kot sto tisoč evrov za večje plače malenkost. Medicinske sestre so si višjo plačo

zaslužile.

Teh štirinajst milijonov večkrat omenjate. a Kakšnega posebnega odziva pa ni? Je, vodstvo Onkološkega inštituta je objavilo na internetni strani, da lažem. Erik Brecelj je spregovoril o nepravilnostih v zdravstvu brez dlake na jeziku.

Toda ta vsota je napisana v revizijskem poročilu.

To je zdaj uradno. Že nekaj let sem spremljal te zadeve in mislim, da je bil Onkološki inštitut že od osamosvojitve obvod za sredstva zavarovalnice. Smo pač edina onkološka bolnišnica v državi, zavarovalnica ni nikoli omejevala sredstev za nas: dali so nam toliko, kot smo želeli, denar pa se je zgubljal na čudnih naslovih, kjer se ne bi smel. Tega je bilo iz leta v leto več, prišla je gospodarska kriza, denarja ni več toliko, želje Onkološkega inštituta po teh sredstvih se povečujejo in nenamensko razporejajo naprej. Zdaj je to, kar smo nekateri vedeli že prej, prišlo v javnost.

Na kakšne čudne načine in kam je odhajal ta denar?

Če pogledate finančno poročilo za preteklo leto, vidite, da je direktorici uspelo znižati ceno nekega citostatika na en odstotek dejanske cene: se pravi, da je farmacevtskemu podjetju plačala en odstotek, od zavarovalnice pa je zahtevala sto odstotkov sredstev. To vsakemu smrdi in človek se vpraša, ali na Onkološkem inštitutu morda celo ne peremo denarja. Če ste opazili, se okoli inštituta na veliko obnavljajo stare stavbe, ki se niso desetletja, zdaj je kar naenkrat dovolj denarja.

Zakaj ste nezadovoljni, če se dogajajo dobre stvari, stavbe se obnavljajo, gradbinci imajo delo?

To je denar zdravstvene zavarovalnice. Na drugi strani ljudje čakajo leta na preiskave in preglede: Če je to denar za bolnike, naj se porabi zanje!

Zakaj je pri vas dolga čakalna doba in zakaj primanjkuje zdravnikov?

Na obsevanju je čakalna doba zmerna, čeprav je bolniku strahotno težko čakati vsak dan. Mislim, da je izključna krivda organizacije na inštitutu. Velika zasluga fizika Casarja in prof. Strojana je, da se je v zadnjih letih kupilo toliko obsevalnih naprav – brez njih bi bila katastrofa. To so problemi, ki jih nista rešila ministrstvo in vlada. Treba jih je reševati v bolnišnici: če so ljudje sposobni, so rešitve. Nekateri zdravniki pri nas so izjemno obremenjeni, nimajo pa podpore vodstva.

Bolniki se vedno 'grebemo' za najboljše zdravnike, vaši bolniki so vas podprli, ko ste se uprli, vodstvo pa vas je kaznovalo z manj operacijami.

Vodstvo me je kaznovalo z najnižjo oceno: v tistem trenutku sem bil najslabše ocenjen zdravnik v Sloveniji; in če me je to vodstvo tako ocenilo, sem danes ponosen na to.

Imeli ste obdobje šikaniranja in mobinga, odvzeli so vam bolnike in jih dodelili drugemu zdravniku. Ali je še tako?

To mi delajo še sedaj. Prepovedali so mi določene operacije, bolnika pošljem na konzilij in tam ga preusmerijo drugam. Celu mojim bolnikom so se skušali maščevati. To dela en človek, v obraz sem mu povedal, naj se maščuje meni in ne bolnikom, ker niso krivi, da so prišli k meni.

Ne morete nič narediti. Tudi nad bogom je – bog?

Ne vem (resignirano), saj sem opozarjal na veliko stvari, več let na nepravilnosti. Recimo, ko sem trdil, da je vodovod nevaren za bolnike, ker se razvija legionela, so nekaj 'poflikali', a ne uredili do konca. Danes je treba vodovod zamenjati, to stane pet milijonov evrov. Če bi to uredili takrat, bi morda stalo pol milijona evrov in vodovod bi bil urejen.

Efekta d.o.o., računovodski servis

www.efekta.si

Če takrat ne bi popravljali, bi nekaj bolnikov – vem, da to zveni kruto – umrlo, nastal bi velik preplah, vodovod pa bi popravili z nižjimi stroški. Ker sem skušal pomagati, sem težave samo prestavil za nekaj let – stroški bodo še večji. Tragično je, da so tisti ljudje, ki so takrat preprečili sanacijo, vsi na svojih vodilnih položajih; tisti pa, ki smo se trudili, smo kaznovani.

Neverjetno, kako v naši državi odgovorni, ki delajo napake, ostajajo na položajih. Zakaj je tako?

To je posel. Toda s tem revizijskim poročilom prihajajo stvari na dan. Imamo samooklicane lobiste in lobije – v Italiji bi jim rekli mafija, kje drugje kriminalci, ki jim je v interesu, da se denar v zdravstvu obrača in da se služi. Gradnja Onkološkega inštituta je bila zagotovo strahotno dober posel, ki gre še naprej: ko so videli, da je slabo zgrajen, so pripeljali še druga podjetja – spet za veliko denarja. Cilj teh ljudi niso bolniki, njihov cilj je denar.

Več v Jani št. 22

Vir: Revija Jana, Tekst: MIŠA ČERMAK, foto: ŠIMEN ZUPANČIČ